

Handläggare
Eva Sandberg
08-508 25 091

Till
Socialnämndens organisations- och
föreningsutskott
2017-03-28

Verksamhetsbidrag till brottsofferjourer 2017

Översyn av bidragsnivåer

Förvaltningens förslag till beslut

1. Organisations- och föreningsutskottet beslutar att fördelningen bidrag till brottsofferjourerna i staden även fortsättningsvis ska bygga på folkmängden i jourernas respektive upptagningsområde.
2. Organisations- och föreningsutskottet beslutar om en höjning av bidragsnivån från ett genomsnitt om 2,23 kronor per medborgare till 2,44 kronor samt att befolkningsstatistiken för 2015 ska ligga till grund för fördelningen av bidrag 2017. Det totala bidraget till brottsofferjourerna höjs då med 200 000 kronor till 2 250 000 kronor om året med följande fördelning, 848 000 kronor till Södra Stockholm, 826 000 kronor till Innerstaden-Lidingö, 576 000 kronor till Västerort. Beslutet innebär även att reservationen för utbetalning av bidrag under resterande del av året hävs.
3. Paragrafen justeras omedelbart.

Peter Svensson
Administrativ chef

Eva-Lotta Elmér
Enhetschef

Sammanfattning

Under 2015 genomförde förvaltningen en utredning av verksamhetsbidrag till brottsofferjourer. Utredningen visade att en fördelningsnyckel utifrån folkmängd i jourernas upptagningsområden är den mest lämpliga fördelningsgrunden. De nya fördelningsnycklarna beslutades av organisations- och föreningsutskottet den 15 december 2015. De nya bidragen innebar en stor ekonomisk förändring för jourerna och förvaltningen har därför gjort en utvärdering.

Förvaltningen föreslår att fördelningen av bidrag till brottsofferjourerna i staden även fortsättningsvis ska bygga på folkmängden i jourernas respektive upptagningsområde och att bidragsnivån höjs från ett genomsnitt om 2,23 kronor per medborgare till 2,44 kronor.

Bakgrund

Den 15 december 2015 beslutade organisations- och föreningsutskottet om en ny fördelningsnyckel för verksamhetsbidrag till brottsofferjourerna. Den nya fördelningen bygger på en utredning som förvaltningen genomförde under 2015. Utredningen visade att en fördelningsnyckel utifrån folkmängd i jourernas upptagningsområden är den mest lämpliga fördelningsgrunden. Den nya fördelningen av bidragen innebar en stor ekonomisk förändring.

Enligt Socialtjänstlagen kap 5 paragraf 11 ingår det i socialnämndens uppgifter att verka för att den som utsatts för brott och dennes närstående får stöd och hjälp. Stockholms stad har inte några egna brottsofferjourer. I Stockholm har man istället valt att fördela verksamhetsbidrag till de brottsofferjourer som finns i staden för att säkra verksamheten.

Ärendet

Det finns idag 81 brottsofferjourer i Sverige. Under 2016 har fyra brottsofferjourer verkat i Stockholms stad.

Mellan 2002 och 2015 hade brottsofferjourerna i staden lika mycket i verksamhetsbidrag oavsett antal invånare, antal anmälda brott eller antal ärenden. Från 2016 har bidragen beräknats utifrån invånarantal i respektive brottsofferjourns upptagningsområde.

Farstas och Skärholmens brottsofferjourer gick 2015 samman till en ny brottsofferjour, Södra Stockholm. Spånga-Kista brottsofferjour lades ned den 13 januari 2017. Spånga-Kistas tidigare upptagningsområde har överförs till Västerorts brottsofferjour och redovisas därför som en del av denna i detta dokument.

Nuvarande fördelningsmodell

Stockholms nuvarande fördelningsmodell bygger enbart på invånarantal i respektive brottsofferjourns upptagningsområde. Invånarantal som fördelningsgrund tillämpas av en majoritet av Sveriges kommuner. Det är också den modell som riks- och länsförbundet använder vid jämförelser av jourernas bidrag.

Förvaltningen ansåg inför beslutet av nuvarande fördelningsmodell att invånarantal är den nyckel som mest rättvist fördelar bidragen. Ett annat skäl att använda invånarantal är att det är faktiska och oberoende uppgifter.

Befolkningsutveckling

De senaste fem åren har stadens befolkning ökat med i genomsnitt drygt 15 000 personer per år. Nedan visas befolkningsutvecklingen 2013-2015 enligt stadens egen befolkningsstatistik. Brottsofferjour Stockholm-Gotland har verksamhet också i Lidingö. Även Västerort har verksamhet utanför Stockholm – i Ekerö, Solna och Sundbyberg. I detta dokument redovisas de uppgifter om jourerna som avser Stockholms stad.

Befolkningsutveckling i staden per brottsofferjour 2013-2015, antal o andel i procent

Jour	2013	2014	2015	Andel 2015
Södra Stockholm	336 683	342 522	347 483	37,7%
Stockholm-Gotland	330 359	334 016	338 024	36,7%
Västerort	227 420	232 212	235 101	25,5%
Hela staden	894 462	908 750	920 608	100,0%

Vid beslutet om nuvarande fördelningsnyckel uppgick bidraget till 2,25 kronor/invånare. På grund av befolkningsökningen har bidraget nu sjunkit till 2,23 kronor/invånare på ett år. Invånarantal för 2016 finns ännu inte att tillgå, därför visas invånarantal för 2015 nedan.

Bidrag per invånare i staden 2016, SEK

Jour	Invånare 2015	Bidrag 2016	Bidrag/inv. 2016
Södra Stockholm	347 483	773 000	2,22
Stockholm-Gotland	338 024	753 000	2,23
Västerort	235 101	525 000	2,23
Hela staden	920 608	2 050 000	2,23

Brottsofferjourernas Riksförbund

Förvaltningen har i februari 2017 träffat representanter från Brottsofferjourernas Riksförbund för att få deras syn på ersättningsmodellen.

Med de senaste sammanslagningarna av brottsofferjourer i Stockholmsområdet har man nu tre likvärdiga jourer vad gäller befolkningsunderlag. Brottsofferjour Södra Stockholm har Sveriges största ärendemängd.

Flertalet jourer i landet får bidrag utifrån befolkningsantal i upptagningsområdet. Riksförbundet bedömer den modellen som mest rättvis eftersom det är brottsoffrets hemort som avgör vilken jour man kan vända sig till för stödsamtal.

På riksförbundet är man tydliga med att det är viktigt att ha en långsiktighet i beslut om bidrag och fördelningsmodeller. Jourernas arbete är beroende av tryggheten i god framförhållning i bidragsgivningen och en förutsägbar ekonomi.

Riksförbundet menar också att det är viktigare att kunna erbjuda tillfälliga bidrag utifrån identifierade problem - än att införa en generell höjning av bidragsvolymen för alla jourer. Sådana problem skulle exempelvis kunna vara att det inom jourens upptagningsområde inträffar händelser som medför ett ökat tryck på brottsofferjourernas arbete.

Genomgång av jourernas ekonomi

Förvaltningen har gjort en genomgång av brottsofferjourernas ekonomi.

Två av brottsofferjourerna verkar även i andra kommuner och får därför bidrag också från dessa. I samband med ansökan om bidrag inför ett nytt verksamhetsår lämnar brottsofferjourerna en sammanställning över sin ekonomi avseende den del som avser Stockholms stad. Åren 2013 – 2015 har de tre jourerna redovisat underskott i denna rapportering

Även boksluten för brottsofferjourernas samlade verksamhet har granskats. Åren 2014 – 2015 redovisade de tre jourerna underskott.

Ärendets beredning

Ärendet har handlagts inom administrativa avdelningen, enheten för juridik, upphandling och föreningsstöd. Dialog har skett med Brottsofferjourernas riksförbund.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Genomsnittligt bidrag till brottsofferjourer i landet låg 2015 på cirka 5 kronor per invånare. Stadens bidrag var samma år 2,23 kronor per invånare. Generellt har man dock konstaterat att

kostnaden per invånare i en storstad är lägre än per invånare i mindre orter.

Som ovan nämnts har bidragen legat på samma nivå sedan 2008. Det innebär att bidraget per person minskar varje år på grund av befolkningsökningen. Stadens befolkning har ökat med i genomsnitt drygt 15 000 invånare per år de senaste fem åren.

Förvaltningen föreslår att nuvarande modell för bidragstilldelningen till brottsofferjourerna i staden kvarstår oförändrad. Modellen grundas på folkmängd i upptagningsområdet.

Mot bakgrund av brottsofferjourernas redovisade underskott i inlämnade bokslut och bidragsansökningar och för att säkra verksamheten föreslår förvaltningen en höjning av bidragsnivån med 200 000 kronor (cirka 10 procent) till 2 250 000 kronor, vilket innebär en genomsnittlig höjning per medborgare från 2,23 till 2,44 kronor.

Förslag till bidrag för 2017, SEK

Jour	Invånare 2015	Bidrag 2017	Bidrag/inv. 2017
Södra Stockholm	347 483	848 000	2,44
Innerstaden-Lidingö	338 024	826 000	2,44
Västerort	235 101	576 000	2,45
Hela staden	920 608	2 250 000	2,44

Förvaltningen föreslår också att 2015 års folkmängd i respektive brottsofferjourns upptagningsområde ska styra fördelningen av bidrag samt att denna fördelning ska ligga till grund för verksamhetsbidragen till brottsofferjourerna under minst tre år framöver.

Med anledning av att den nya fördelningen skulle ses över reserverades bidragen till brottsofferjourerna av organisations- och föreningsutskottet i december. Reservationen avsåg bidrag från och med april 2017. I och med detta beslut hävs reservationen.

Bilaga

Förslag på nya fördelningsnycklar för brottsofferjourerna i Stockholms stad 2016.